PANDEMİDE DİJİTALLEŞME VE İŞ DÜNYASINA ETKİLERİ

Yazan: Vladimir Dlouhy- Çekya Ticaret Odası Başkanı ve Eurochambers Başkan Yardımcısı

Çeviri: Nazlı Altuntaş-Çek Büyükelçiliği Ticaret Birimi

Pandemi, dijital dönüşümü benimsemekte isteksiz işletmeler için bir gerçeklik kontrolü oldu. Dijital çözümleri hızla benimseyen işletmeler, zorluklar karşısında daha dayanıklı hale geldi.

Koronavirüs salgını birçok zorluk ve değişikliği beraberinde getirdi. Diğer pek çok şeyin yanı sıra, bizi çalışma ve iletişim biçimlerimizi dönüştürmeye zorladı. Salgının ardından dijital teknolojilerin bu zor zamanda yeni gerçeklikle başa çıkmanın temel araçlarından biri olduğu bizlere kanıtlandı.

OECD'nin uzun vadeli çalışmasının bize gösterdiği gibi dijital dönüşüm olgusu aslında yeni değil; sadece aniden çok keskin bir şekilde odak noktasına getirildi. Pandemiden önce, ekonominin dijitalleşmesine doğru bir paradigma değişimi zaten başlamıştı. Güncel olaylar sadece bu paradigmayı hızlandırdı.

Pandemi, dijital dönüşümü benimsemekte isteksiz olan ve şimdi kendilerini yeni duruma korunaksız ve acı verici bir şekilde hazırlıksız bulan işletmeler için bir gerçeklik kontrolü oldu.

Pandemi krizi vurduğunda, hükümetleri sıkı bir şekilde önlem almaya ve tesislerini kapatmaya zorlarken, şirketleri de işlerini sürdürebilmek için online faaliyetler yürütmeye itti. Böylelikle de faaliyetlerinin dijital yönetimi, işleyişlerinin tek yolu haline geldi.

Dijital olarak "geç kalanlar" zorluklarla boğuştular

Fakat yalnızca dijital stratejiler ve sistemler geliştirmekle kalmamış, aynı zamanda pandemiden önce bunları uygulayan işletmeler, kendilerini rakiplerinin bir adım ötesine geçebilecek bir konumda buldular. Çünkü ellerinde yalnızca fırtınayı atlatmak için değil, aynı zamanda gelecek dönem için de çok daha fazla araç vardı ve böylelikle krizden daha güçlü çıkabileceklerdi.

Dijital çözümleri hızla benimseyen işletmeler, zorluklar karşısında daha dayanıklı hale gelerek hızlı büyümeye geçiş yapmalarını sağlayacak rekabet ortamına ayak uydurdurabildiler.

Öte yandan, dijital olarak "geç kalanlar" kendilerini genellikle operasyonlarını ve iş gücünü sanal bir ortama taşımamanın getirdiği zorluklarla boğuşurken buldular. Çünkü dijital inovasyon hızlı, beklenmedik ve çılgınca bir şekilde geldi. Bu da sonucunda, hata yapmayı ve güvenlik açıklarını beraberinde getirdi.

Çok sayıda şirket ne yazık ki beklenmedik durumlarla karşılaştı. İş güçleri genellikle yeni dijital ortam için yeterince eğitimli ya da donanımlı değildi ve daha önce kullanılan süreçler artık modası geçmiş ve işlevsiz bir hale gelmişti. Yeni koşullara hızlıca adapte olmak, iş modellerini dönüştürmek ve dijital çözümlerin kullanımına hemen geçmek zorunda kaldılar. Sonuç olarak, dijital alt yapıların olağanüstü koşullara uyacak şekilde

hızla geliştirilmesi ve genişletilmesi gerekti.

Dijital ortama geçme ihtiyacı olan işletmelerin, dijital güvenlik sorunlarıyla yeterince başa çıkamadıkları için ortaya çıkan ve tekrarlanabilecek dijital güvenlik risklerini yönetmeleri çok önemlidir. Uygulanan dijital güvenlik önlemleri iş hedeflerini desteklemeli, esnek olmalı ve iyi güvenlik uygulamalarını zayıflatmadan iş ihtiyaçlarına saygı göstermelidir.

Covid-19 salgını aynı zamanda kamu alt yapısının dijital güvenliğini güçlendirmenin önemini de vurguladı. Şu anda karşı karşıya olduğumuz krizlere benzer krizlerin neden olduğu aksaklıklar, kötü niyetli unsurların finansal getiri, ticari istihbarat veya kişisel verileri ele geçirmek gibi kendi amaçları için yararlandıkları fırsatları da doğurabilir.

Kamu alanı içerisinde en kırılgan noktalardan biri sağlık sektörü olarak karşımıza çıkıyor. Özellikle hastaneler, bilgi sistemlerininin hacklenmesiyle felce uğratılarak insanların hayatlarını tehlikeye sokabilecek durumlar yaratabilir.

Dijital saldırı birçok Çek şehrinde hastaneleri vurdu

Nitekim Çek Cumhuriyeti yakın zamanda benzer bir saldırıyla ilk elden bu tür bir deneyim yaşadı. Salgının ilk dalgasının zirve yaptığı Mart ayında, bir dizi dijital saldırı birçok Çek şehrinde hastaneleri vurdu. Brno kentindeki çok önemli bir hastaneyi iki haftadan fazla bir süre ciddi şekilde etkisiz hale getirdi.

Çek Ulusal Siber ve Bilgi Güvenliği Ajansı (NÚKIB) gibi birçok ülkede bulunan benzer dijital güvenlik ajansları, sistemin güvenliğini artırmak için çok çaba sarf etmekteler. Ortaya çıkan tehditlerle ilgili paylaşım ve gerekirse teknik yardım sağlayabilmek ve bilgi akışını kolaylaştırabilmek adına hastaneler gibi pek çok büyük kullanıcı ile çeşitli yeni iletişim kanalları kurdular.

"Normale dönüş" artık olmayacak. Koronavirüs, insanların yaşama ve çalışma şeklini kalıcı olarak yeniden şekillendirdi. Dijitalleşmeyi geniş ölçekli benimsemek benzeri krizde gelişen davranışlardan bazıları bu kısıtlamalar kaldırıldıktan sonra dahi uzun süreler devam edecek. Rekabetçi kalmak için işletmelerin bu davranış değişikliklerine yanıt vermesi gerekir. Bununla birlikte, konuyu idrak etmiş şirket yönetimleri, dijital tabanlı çalışma tarzına geçişten kaynaklanan kaçınılmaz güvenlik açıklarını da sorumlu bir şekilde değerlendirmelidir.

Aynı şekilde, hükümetler de kamusal alanda benzer bir sorumlu yönetim anlayışı sergilemeli ve kritik öneme sahip kamu alt yapısını kötü niyetli tehditlere karşı koruyabilmek adına dijital güvenlik kurumlarını kullanmalıdır.

Vladimir Dlouhý Kimdir?

Vladimir Dlouhý; Çek Cumhuriyeti Başbakan Yardımcısı, Ekonomi Bakanı ve Sanayi ve Ticaret Bakanı olarak görev yapmış saygın bir ekonomisttir. Çek Cumhuriyeti'ni merkezi ekonomiden gelişmiş bir piyasa ekonomisine dönüştüren temel aktörlerden bir tanesidir. Dlouhý halen, Çek Ticaret Odası Başkanı ve EUROCHAMBRES Avrupa Ticaret ve Sanayi Odaları Birliği Başkan Yardımcılığı görevini yürütmektedir. Kendisi son olarak, Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı (OECD) Genel Sekreterliği için Çek Cumhuriyeti tarafından resmen aday olarak gösterilmiştir.